

Från vårt norska företag, Kinnasand A/S, har vi fått följande reportage:

Tur til Det Kongelige Modumske Blaaafarveværk

En sommerdag i 1772 gikk en "herre" ved navn Ole Witlock fra Sølvverket i Kongsberg, hvor han var avskediget på grunn av "uordentligt Levnet". Han kom over åsen til Modum og finner malm som han tror er sølv, men som er kobolt.

Dette var starten till oppbyggingen av et grube- og industrisamfunn som på sitt største i 1830 årene beskjeftiget 1000 mann og iflg. folketellingen bodde 1889 personer ved anlegget.

Flere av de gamle bygningene er nu restaurert og deler av det Kongelige Modumske Blaaafarveværk kan igjen besiktiges. Bygningen har idag funksjonelle løsninger for dagens krav.

Kobolt hva er det?

Kobolt ble anvendt som eneste rene og klare blåfarge til porselensmaling (f. eks. Kongelig Dansk) eller til emaljearbeider. Den tålte de høye temperaturer under brenningen. Den ble også brukt til å fremstille blått glass. Egentlig er produksjonsprosessen lik glassproduksjon. Kvarts och pottaske og i tillegg kobolt ga den fineste blåfargen i glass.

Produksjonen var komplisert. Kobolt holdig malm ble tatt ut av fjellet (gehalt ca. 0,2%). Malmen ble håndbanket, sortert og knust til Slig. Giftstoffet arsen ble fjernet over åpen ild i flammeovnen og den farlige røyken ble forsvarlig fjernet.

Blåfargen ble meget berømt og sendt over store deler av verden.

Oppfinnelse av "kunstig" farve i 1828 fortrenge koboltblått mer og mer. Produksjonen minsket og ble ulønnsom. Verket gikk konkurs i 1848. En mindre produksjon ble tatt opp igjen, men den 14 april 1855 ble bemanningen på 129 sagt opp.

En sommerdag i 1982 reiste en buss med norske arkitekter "over åsen" til Modum.

Kinnasand A/S, Oslo arrangerte en visning på værket for noen utvalgte arkitekter. Det ble en vellykket tur hvor vi også gikk igjennom

den nyrestaurerte direktør boligen "Ny Fossum", en typisk empirebygning med symetrisk disponerte rom. På mange måter minner bygningen om Sanden i Kinna, bygget i samme periode. Svensk ekspertise (også her) måtte hentes og restaureringseksperter Alvar Bjørkstad har fått malt vegger og tak med en blanding av rugmel og harpiks.

Kinnasandske somer-turister som er i nærheten anbefales å bese anlegget som ligger idyllisk ved Simoaelven under Haugfossen ca. 80 km fra Oslo.

Øivind Hulbak

Hestrakonferensen

I slutet av augusti gjennomførtes en intern konferens i Hestra, en liten plass utanför Tranemo.

Bäst hade varit, om hela personalen hade kunnat vara närvarande, men av praktiska och ekonomiska skäl är det svårt att samla ihop 200 människor på en gång.

Vi var därför 25-talet som representerade alla personalkategorier i företaget. Temat under konferensen var att kläcka idéer för framtiden. Vi skulle diskutera hur vi ville att företaget utvecklades i morgon, i övermorgon, om 5 år o.s.v. Det hela bör-

jade med att Bengt Gilbert gjorde en beskrivning av vad som händer i omvärlden och hos våra konkur-

renter just nu och redovisade samtidigt Kinnasands senaste utveckling i detta perspektiv. Därefter delades den stora gruppen upp i 5 smågrupper, där man diskuterade framtid, vad som skulle förbättras, nya produktidéer m.m. Varje grupp redovisade sedan resultatet av sin diskussion.

Det hela är ett mycket omfattande material, som Kinnasandsbladet kommer att redovisa i nästa nummer och var och en är då givetvis välkommen att ha synpunkter och kompletterande idéer.

Red